

trdil temu sklepu in je po daljši debati, ki so se je udeležili društveniki: Dimnik, Furlan, Gärtner, Jelenc, Kecelj, Levec, Likar, Likozar, Pretnar, Režek, Smrdelj, Škulj — sklenil, da izvoli odbor deputacijo treh članov, ki osebno naprosi oba dež. poslanca mesta Ljubljane, da se v dež. zboru zavzameta za zvišanje stanarine ljubljanskega učiteljstva, ne da bi se uložila posebna prošnja v ta namen. — Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zahvali predsednik navzoče na udeležbi in zaključi imenitno uspeli občni zbor. Društveniki pa so se med govori in petjem zabavali še dalje, veseleč se edinstvi, ki vlada med večino ljubljanskega učiteljstva.

Književnost in umetnost.

„Slava Prešernu!“ V »Domovini« čitamo: Čudno se nam zdi, da se naši krajni šolski sveti tako malo zmenijo za to knjižico. Pa imamo vendar na Štajerskem krajne šolske svete, res so slovenski, pa se ne zganijo, tudi če se slovensko mladino muči v slovenskih šolah z življenjepisi Schillerja, Goetheja, Uhlanda i. t. d. — o Prešernu pa se ne izpregovori beseda! Kje smo še!

Pregledni izpisek iz navodila h kartografičnim osnovam. Sestavil prof. Josip Kožuh. Založila »Zvezna trgovina« v Celju. Cena 20 h, po pošti 23 h.

Janežič-Bartel: Nemško-slovenski slovar. Četrta izdaja. (Deutsch-slovenisches Handwörterbuch von A. Janežič. Vierte Auflage, bearbeitet von A. Bartel.) Tiskarna družba sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar dovršila in izdala četrto izdajo nemško-slovenskega slovarja, po kateri so zadnja leta že jako povpraševali. G. prof. A. Bartel v Ljubljani je to izdajo predelal, pomnožil in popravil na podlagi Pleteršnikovega slovarja in Levčevega pravopisa. V ostalem se nova izdaja naslanja na prejšnjo. Pomagali so g. pisatelju gg. prof. M. Pleteršnik, L. Pintar in g. A. Mikuš. Dasi je obseg knjige za 4 pole, to je 64 strani, večji kakor oni tretje izdaje (sedaj obsega 57 pol, t. j. 912 strani), je ostala cena neizpremenjena, namreč: 6 kron za broširan in 7 kron 20 vin. za vezan iztisk. (Poština za posamezne pošiljke 30 vin. več.)

Družba sv. Mohorja. Naša družba sv. Mohorja je ostala letos nekako na isti visočini kakor lani. Šteje namreč vkup 83.572 udov, 1026 manj kakor lani, dočim smo bili lani napredovali za 8540 udov. Razmerje udov po posameznih škofijah, oziroma krajih nam kaže ta-le pregled:

1. Goriška nadškofija	9436 (— 157)	udov
2. Krška škofija	6438 (— 33)	»
3. Lavantinska škofija	25982 (— 1277)	»
4. Ljubljanska škofija	33318 (+ 535)	»
5. Tržaško koperska škofija	4356 (— 259)	»
6. Sekovska škofija	513 (— 44)	»
7. Soboteljska škofija	244 (— 67)	»
8. Zagrebška nadškofija	468 (— 15)	»
9. Senjska in druge dalmat. škofije	291 (+ 89)	»
10. Poreška škofija	131 (+ 18)	»
11. Djakovska škofija	86 (+ 4)	»
12. Bosniške škofije	204 (+ 11)	»
13. Videmska nadškofija	230 (— 8)	»
14. Razni kraji	402 (— 125)	»
15. Amerikanci	1518 (+ 245)	»
16. Afrika in Azija	255 (+ 57)	»
Skupaj	83572 (— 1026)	udov.

Številka v družbenih »zlatih bukvalah«, v katere se vpisujejo novo vstopivši udje, je napredovala od 252.040 do 259.984, torej je vpisanih 7944 novih udov.

501.432 Mohorjevih knjig bode letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 10.309.060 knjig, reci: deset milijonov tristoindeset tisoč ter šestdeset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatisi itd.

Dne 10. oktobra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej kot mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej le vrsti:

Škofije: 1. ljubljanska; 2. goriška; 3. krška; 4. tržaška; 5. lavantinska; 6. razni kraji; 7. Amerika in Afrika.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo »avisos«, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čimprej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

Vestnik.

Učiteljski dobrotniki. Županstvo v Begunjah na Gorenjskem 40 K; g. Edmund Kavčič, trgovec v Ljubljani, 20 K. Živel!

Kolekta poštne znamk. Iz laškega okraja kolekta št. 79 in 80; iz voloskega okraja kolekta št. 127 in 128. Iz ptujske okolice kolekta št. 91. Živel!

Letnina za l. 1905. G. Andrej Rapč, nadučitelj, in gđ. Ana Petrovčič, učiteljica v Smledniku.

Učiteljske vesti. Absolvirani učiteljski kandidat Ivan Žagar je imenovan provizoričnim učiteljem v Mengšu. Provizorična učiteljica v Mirni Marija Kastelic je imenovana v isti lastnosti v Cerkljah pri Krškem. Na zasilni šoli na Vrhu pri Logatcu je imenovan učiteljem župni upravitelj Ivan Miklavčič. — Za ljudsko šolo v Čepcljah je imenovana gđ. Marija Režek kot pomožna učiteljica, dozda supletinja v Spodnjem Logatcu.

Osebnosti iz brežiškega okraja. Kot supletinje so nameščene gospodične: Štefanija Cimperšek v Sevnici, Marija Matko v Rajhenburgu, Emilja Knapič in Štefanija Scheligo na Vidmu ter Irma Tanšek v Brežicah. Provizorični učitelj v Artičah je postal absolvirani učiteljski kandidat gospod J. Voglar iz Leskovca namesto definitivne učiteljice gospodične Olge Kline, ki se je službi odpovedala.

Priznanja in zaupnice, ki jih priobčuje naš list, so tako jasen in odločen govor kranjskega učiteljstva, da jih ne more nihče preslišati. Izraz so samostojnega mišljenja in neomajne stanovske zavednosti. Tako učiteljstvo izvojuje lahko vsak boj, naj mu ga usilijo od katerekoli strani. Kjer ni strahu, tamkaj vlada odločnost in pogum. — Ni nobene sile, ki bi mogla zamašiti učiteljstvu usta. Govorilo in delalo bo toliko časa, dokler ne pride do svojih pravic! S prvim odločnim korakom delegacije kranjskega učiteljstva niso še izčrpana vsa sredstva, da pride delavec do poštenega plačila. Tako zavedno učiteljstvo stori lahko še kaj drugega, tudi kaj takega, da bodo njegovi neprijatelji še bolj odpirali oči in zamašili iskali paragrafov, da bi disciplinirali celokupno kranjsko učiteljstvo! — Vsak previden človek, ako ima šolstvom in učiteljstvom kaj posla, bi si moral prizadevati, da pomaga stremljenju učiteljstva do zmage; jako nesmiselno pa ravna tisti, kdor se postavlja v boj za kruh na učiteljstvu nasprotno stran. Sovraštvo zbuja sovraštvo! In ljudje, ki nas sovražijo, nas ne bodo vodili in še manj pometali z nami. To je tako resnično, kakor amen v očenašu. Povedali smo že, da so se na tako učiteljstvu nasprotno stališče postavili pri IV. deželni učiteljski skupščini gospodje nadzorniki, ki so vsi — razen dveh — vzrasli med učiteljstvom. A to še ni dovolj! Dohajajo nam poročila, da se tudi sedaj ob sklepanju zaupnic vtikavajo nekateri v svobodno voljo učiteljstva.